

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Sjöholm, T. (2023). Chatbotten kan vara ett stort hjälpmedel i undervisningen – om vi kommer överens om spelreglerna. *Västra Nyland*, 17.2.2023 sida 18.

Chatbotten kan vara ett stort hjälpmedel i undervisningen – om vi kommer överens om spelreglerna

Kolumnen har publicerats i [Västra Nyland 17.2.2023](#)

Vi har den senaste tiden fått läsa om nya, allt mera avancerade artificiell intelligens (AI) baserade verktyg. En av de omdiskuterade är boten Chat GPT, en bot som kreativt genererar text. Den skriver essäer, svarar på frågor och löser problem. Hur ska vi förhålla oss till dylika verktyg? Som lärare tänker man kanske först på fusk och plagiat. Hur kan vi förhindra det och hur går det med alla fina alternativa bedömningsmetoder som vi just har tagit fram? Eller kan vi omvärdera och se det som en möjlighet att utveckla lärandet och utbildningen?

Vi har lärt oss hur vi gör effektiva Googlesökningar. Ingen anser att det är fusk att använda det vi hittar, bara vi gör det på ett säkert och etiskt sätt. Är det så att vi nu helt enkelt tar steget vidare? Jag tror att bara vi börjar testa att använda verktyg som Chat GPT i vår vardag, i vårt arbete eller i våra studier, så lär vi oss när vi har störst nytta av dem för vårt ändamål.

Våra elever och studerande bör få stöd i hur man använder AI som hjälpmedel. Det kan vara för att komma i gång med en text eller en räkneuppgift eller att göra en sammanfattning. En bot av denna typ kunde bli en virtuell studiekompis eller kollega som man kan fråga hjälp av, då man inte kommer vidare med en uppgift. Alla har inte alltid möjlighet att fråga en verklig person.

Lärare kan be ChatGPT föreslå provfrågor inom något visst avsnitt. Vi kan be den göra ett julklappsrim, ta fram frågesportfrågor inför något evenemang eller varför inte fråga om lösningen till vårt problem i hundskolningen.

I undervisningen är det viktigt att diskutera hur elever och studerande kan använda AI på ett sätt som stöder lärandet, i stället för att i diskussionerna utgå från att det är förbjudet att använda dylik AI. Elever och studerande kommer oberoende att hitta dessa verktyg. Om de kan använda verktygen på ett sätt som stöder lärandet är vi på rätt spår. Tillika bör vi föra en diskussion om vad som är fusk och plagiat. Var går gränsen? Men precis som då vi gjort en Google sökning och bedömer länkarnas säkerhet och tillförlitlighet, måste vi lära oss att kritiskt granska det ett AI verktyg genererat oss. Man kallar det "AI-beredskap".

Vi har redan i dag en massa AI integrerat i de verktyg som vi använder i vår vardag. Mycket sannolikt kommer även dessa "nya" AI verktyg typ ChatGPT, att integreras i till exempel något office-paket. Med andra ord kommer denna AI i framtiden, och antagligen inom en snar framtid, att vara en del av vår vardag. Därför gäller det att i små steg redan nu anpassa den verksamhet man är involverad i, att effektivt använda de nya verktygen, i stället för att göra allt för att förhindra deras användning.

Utbildningsorganisationer får antagligen föra en noggrann diskussion om och eventuellt en omvärdering av, vilka kompetenser vi ska värna om och vilka kompetenser vi kan låta AI ta över.

Vi kan också fundera att vad är det i vårt jobb eller i vår vardag som är det som vi tycker minst om? Kan en bot göra det för oss? Du kan ju testa fråga ChatGPT: Vad ska vår familj äta denna vecka?

Taina Sjöholm är lektor i matematik och digipedagogisk koordinator vid Yrkeshögskolan Novia